

«ВЕЛИКИЙ ТЕРОР» В УКРАЇНІ:

До 70-річчя масових політичних репресій 1937–1938 років

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 431/2007

Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937–1938 років

З метою належного вшанування пам'яті жертв політичних репресій, привернення уваги суспільства до трагічних подій в історії України, викликаних насильницьким впровадженням комуністичної ідеології, відродження національної пам'яті, утвердження нетерпимості до будь-яких проявів насильства проти людства та у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937–1938 років, на підтримку ініціативи громадськості **постановляю:**

1. Установити в Україні День пам'яті жертв політичних репресій, який відзначати щороку у третю неділю травня.
2. Кабінету Міністрів України розробити разом із Службою безпеки України, Національною академією наук України та затвердити у місячний строк план заходів у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937–1938 років, передбачивши, зокрема:

здійснення протягом 2007–2008 років наукових досліджень про політичні репресії проти Українського народу, проведення конференцій, круглих столів, інших тематичних заходів;

видання книг, публікацію документів і матеріалів про масові політичні репресії 1937–1938 років, забезпечення надходження зазначених видань до бібліотек, навчальних закладів, наукових установ, а також здійснення заходів щодо перекладу та видання іноземними мовами окремих видань для розповсюдження їх за межами України;

здійснення невідкладних заходів щодо завершення робіт зі створення Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» та проведення щорічно у травні на його території заходів із ушанування пам'яті жертв політичних репресій;

організацію Українським інститутом національної пам'яті із залученням Українського добровільного культурно-просвітницького правозахисного благодійного товариства «Меморіал» ім. В. Стуса, Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, інших громадських організацій, які безпосередньо займаються вивченням проблем політичних репресій, заходів щодо забезпечення участі у серпні 2007 року та наступних роках української делегації у традиційних днях пам'яті на меморіальних місцях, пов'язаних із трагічними подіями масових політичних репресій 1937–1938 років, зокрема в урочищі Сандармох та на Соловецьких островах (Російська Федерація);

проведення протягом 2007–2008 років у навчальних закладах та закладах культури лекцій, уроків пам'яті, інших заходів з метою висвітлення теми масових політичних репресій 1937–1938 років;

забезпечення формування музейних зібрань, поповнення та популяризацію експозицій про історичні події, пов'язані з політичними репресіями в Україні, у тому числі експозиції «Забуттю не підлягає», створеної Київською міською організацією Українського добровільного історико-просвітницького правозахисного благодійного товариства «Меморіал» імені Василя Стуса;

організацію роботи із залученням учнівської та студентської молоді щодо збирання документальних матеріалів, свідчень очевидців політичних репресій, зокрема для поповнення фондів краєзнавчих музеїв.

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям:

забезпечити проведення 3–4 листопада 2007 року у 70-ті роковини масових розстрілів українців у сталінських таборах жалобних мітингів, покладання траурних вінків до пам'ятників та пам'ятних знаків, місць поховань жертв політичних репресій;

вирішити в установленому порядку питання щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних дощок у місцях, пов'язаних з масовими розстрілами і похованнями жертв політичних репресій.

4. Міністерству закордонних справ України:

забезпечити проведення закордонними дипломатичними установами України заходів у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937–1938 років, а також запрошення представників дипломатичного корпусу, акредитованих в Україні, до участі в офіційних заходах, які проводитимуться в Україні;

провести роботу з поширення у світі інформації про політичні репресії в Україні, їх наслідки для Українського народу.

5. Державному комітету телебачення та радіомовлення України забезпечити широке висвітлення в засобах масової інформації заходів у зв'язку з 70-ми роковинами Великого терору — масових політичних репресій 1937–1938 років, організацію тематичних радіо- і телепередач.

6. Внести до Указу Президента України від 26 листопада 1998 року № 1310 «Про встановлення Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій» (в редакції Указу від 15 липня 2004 року № 797) зміни, виключивши у назві та тексті слова «та політичних репресій».

Президент України

Віктор ЮЩЕНКО

21 травня 2007 року